

דיון בנושא אמצעים להגברת הביטחון האנרגטי בישראל בשגרה ובחירום **נייר עמדה גרינפיס ישראל**

ברחבי העולם מתחדדת ההבנה שהמעבר לכלכלה דלת פחמן וביסוס חוסן אנרגטי, עוברים דרך ביזור משק האנרגיה. בישראל, מדובר על מעבר הדרגתי מרשת חשמל קונבנציונלית וריכוזית, המבוססת נכון להיום בעיקר על מספר מצומצם של אסדות גז, מאגרי פחם מיובאים ותחנות כוח, לעבר רשת חשמל מבוזרת, המתבססת על פריסה גיאוגרפית רחבה של מתקני אנרגיה מתחדשת (בעיקר פוטו-וולטאית) בשילוב עם מתקני אגירה. מעבר זה יכול לאפשר לכל אזור גיאוגרפי בארץ לתפקד כיחידה עצמאית שמייצרת וצורכת את החשמל של עצמה, ובכך לחסוך למדינה מיליארדים בפריסת קווי חשמל, צמצום אובדן חשמל, צמצום בדרישות החשמל של צרכנים שמייצרים/אוגרים אנרגיה, שיטוח עקומת הצריכה באמצעות אגירה, ועוד

השבועות האחרונים מלמדים שלאור המציאות הביטחונית השברירית בארצנו, אחד ממקורות החוזק של האזרחים הוא ביכולת להסתמך על המשאבים המקומיים והקהילתיים באזור מגוריהם. שוב ושוב הוכח כי רשת החשמל היא אחת התשתיות הפגיעות ביותר תחת תרחישי הייחוס הביטחוניים במדינה, ועל כן ברור לכל שצו השעה עבור כל רשות מקומית הוא בראש ובראשונה לדאוג לרציפות אנרגטית עבור תושביה בעת ניתוק מהרשת הארצית. עם זאת, מערכות אגירה שמסוגלות לתת את המענה היעיל ביותר למצב זה, מתאפיינות בעלות גבוהה, שאינה מאפשרת פריסה בהיקפים הנדרשים במרבית הרשויות ובעיקר באלו שאינן עצמאיות.

המעבר האנרגטי לביזור רשת החשמל כרוך ברתימה של הרשויות המקומיות, ומייצר הזדמנות משמעותית עבורן לביסוס חוסן אנרגטי, כלכלי וחברתי. העצמת רשויות מקומיות ויצירת עצמאות אנרגטית על ידי ייצור צמוד-צריכה עשויים להביא למימוש מיטבי של הפוטנציאל הסולארי, פוטנציאל ההתייעלות בחשמל והאגירה במרחב הרשות, ולפעול כמחולל צמיחה לרשויות. מימוש פוטנציאל זה יכול לספק בסיס לקידום מודל של רשות כספק חשמל, שיכול בהמשך לייצר חיסכון עבור הרשות ולייצר בין השאר תועלות כלכליות שינותבו לתושבים.

לאור המידע שהוצג לעיל, אנו מבקשים להמליץ לוועדה לפעול בהתאם לנקודות הבאות:

- לדרוש מהגופים הממשלתיים הרלבנטיים – משרדי הפנים, האוצר והאנרגיה, להציג את עמדתם ביחס לקידום המודל של רשות כספקית חשמל, לרבות החסמים המונעים אפשרות זו נכון להיום.
- לבקש מרשות החשמל להציג את עמדתה ביחס לקידום המודל של רשות כספקית חשמל.
- לפנות למשרד האוצר בבקשה לבחון מקור תקציבי לטובת מימוש תכניות עצמאות אנרגטית לרשויות, בדגש על רשויות העוטף.
- ליזום דיון בהשתתפות הגורמים הנ"ל והשלטון המקומי על מנת לבחון קידום של רשויות כספקיות חשמל עוד השנה.

בברכה,

דנה כהן, ראש תחום אקלים ואנרגיה
גרינפיס ישראל

ד"ר יונתן אייקנבאום
מנהל גרינפיס ישראל